

Napomena s objašnjenjem uz prijedlog izmjene Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru

Svrha je ove napomene pojasniti cilj i područje primjene predložene izmjene Uredbe 1408/2013 o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru („Uredba 1408/2013”). Priložena je savjetovanju o prijedlogu koje će biti otvoreno do 21. srpnja 2024.

Građani, organizacije i javna tijela pozivaju se da iznesu svoja stajališta o predloženoj izmjeni.

Dionici se pozivaju da primjedbe dostave u elektroničkom obliku i pritom jasno naznače je li njihov odgovor povjerljiv. Ako je odgovor povjerljiv, treba dostaviti i verziju odgovora koja nije povjerljiva i koja se može objaviti na internetskoj stranici Glavne uprave za tržišno natjecanje.

1. Kontekst

„Potpora *de minimis*” je potpora koja je dovoljno mala da se smatra da ne narušava tržišno natjecanje ili utječe na trgovinu među državama članicama. Stoga se smatra da potpora *de minimis* ne čini državnu potporu. Zbog ograničenog iznosa Uredbom o potporama *de minimis* dopuštena su izuzeća od kontrole državnih potpora za tu potporu.

Uredba 1408/2013 primjenjuje se na potpore *de minimis* koje se dodjeljuju poduzetnicima koji se bave primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda. Posljednjih se godina europski poljoprivredni sektor suočava s inflacijskim pritiskom i visokim cijenama robe.

Europsko vijeće 18. travnja 2024. potaknulo je Komisiju da razmotri „mogućnosti povećanja gornje granice za *de minimis* potpore za poljoprivredu”.

Općenito, Komisija redovito preispituje pravila o državnim potporama i prilagođava ih dinamici unutarnjeg tržišta. Postojeća pravila o potporama *de minimis* prestaju važiti 31. prosinca 2027. Međutim, s obzirom na prethodno objašnjene elemente, Komisija smatra da je primjereno ubrzati njihovu reviziju.

2. Predložena izmjena

Izmjena se odnosi na dva glavna aspekta: i. gornje granice za potpore *de minimis* i ii. zahtjeve koji se odnose na transparentnost.

Pojedinačna gornja granica za potpore de minimis

Od 2019. pojedinačna gornja granica za potpore *de minimis* iznosi 20 000 EUR po poduzetniku tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine. Države članice mogu postaviti višu gornju granicu od 25 000 EUR po poduzetniku tijekom istog razdoblja, pod uvjetom da uspostave središnji registar potpora *de minimis*.

U skladu sa sudskom praksom sudova Unije Komisija može povećati gornje granice samo ako ne postoji rizik od narušavanja tržišnog natjecanja i trgovine. Stoga je diskrecijsko pravo Komisije za određivanje gornjih granica za potpore *de minimis* ograničeno.

S obzirom na to Komisija predlaže povećanje pojedinačne gornje granice na 37 000 EUR. Taj se izračun temelji na stvarnoj inflaciji od zadnje revizije Uredbe 2019. prema [Eurostatovim podacima o HIPC-u](#)¹ te na budućoj, predviđenoj inflaciji iz prognoze Europske komisije, ako je dostupna (2024. i 2025.)², kao i na ciljnoj vrijednosti inflacije ESB-a za preostale godine do predloženog isteka valjanosti Uredbe (31. prosinac 2032.).)

Nacionalna gornja vrijednost

Osim pojedinačne gornje granice za potpore *de minimis* Uredbom 1408/2013 utvrđuje se i kumulativna gornja granica potpora *de minimis* po državi članici (tzv. „nacionalna gornja vrijednost”). Ta je gornja granica utvrđena na 1,25 % prosjeka triju najviših vrijednosti godišnje poljoprivredne proizvodnje u razdoblju 2012. – 2017. Ako je država članica uspostavila središnji registar potpora *de minimis*, nacionalna gornja vrijednost umjesto toga izračunava se kao 1,5 % prosjeka triju najviših vrijednosti godišnje poljoprivredne proizvodnje u razdoblju 2012. – 2017.

Kako bi se prilagodile nacionalne gornje vrijednosti, Komisija predlaže produljenje razdoblja koje se uzima u obzir za izračun, tj. da se izračun temelji na godinama 2012. – 2023.

S obzirom na uvođenje obveznog registra potpora *de minimis* (vidjeti u nastavku), Komisija predlaže uspostavu jedinstvenog pojedinačnog praga i nacionalne gornje vrijednosti na temelju iste metodologije koja se trenutačno primjenjuje za izračun nacionalne gornje vrijednosti u državama članicama koje su uspostavile središnji registar. Stoga se predložena revidirana nacionalna gornja vrijednost izračunava kao 1,5 % prosjeka triju najviših vrijednosti godišnje poljoprivredne proizvodnje u razdoblju 2012. – 2023. Za nacionalnu gornju vrijednost za Ujedinjenu Kraljevinu u vezi sa Sjevernom Irskom zbog dostupnosti podataka u ovoj se fazi uzima u obzir razdoblje 2012. – 2022.

Razdoblje uzeto u obzir za procjenu usklađenosti s gornjom granicom za potpore de minimis

Komisija predlaže usklađivanje izračuna s Uredbom 2023/2832 i izračun kumulativnog iznosa za razdoblje od tri godine umjesto trenutačnog izračuna za tri fiskalne godine.

Transparentnost

Kako bi ispunile zahtjeve u pogledu transparentnosti, države članice trenutačno mogu odlučiti hoće li uspostaviti registar *de minimis* ili od korisnika dobiti izjavu. Međutim, provjera primjerenosti iz 2019. pokazala je da taj sustav nije zadovoljavajući i da bi se mogao poboljšati. U skladu s nedavno revidiranom Uredbom 2023/2831 Komisija stoga predlaže uspostavu obveznog registra. Time će se povećati transparentnost za dionike i države članice te smanjiti administrativno opterećenje za poduzeća koja trenutačno upotrebljavaju sustav izjava.

¹ Podaci koje je Eurostat objavio na stranici

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00118/default/table?lang=en&category=t_prc.t_prc_hic_p (pristupljeno 3. lipnja 2024.).

² Proljetna prognoza Europske komisije 2024., objavljena na stranici https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2024-economic-forecast-gradual-expansion-amid-high-geopolitical-risks_en#:~:text=Activity%20in%20the%20euro%20area,0.8%25%20in%20the%20euro%20area (pristupljeno 3. lipnja 2024.), o prognozi inflacije u EU-u.

3. Procjena učinka

Za Uredbu (EU) br. 1408/2013 procjena učinka provedena je 2019. Područje primjene ove revizije ograničeno je na tehničke prilagodbe, posebice prilagodbu gornjih granica inflaciji i usklađivanje Uredbe s nedavnom izmjenom Uredbe 2023/2831. U tom kontekstu nije potrebna procjena učinka.